

Микола ЛАВРУК
магістрант програми «Менеджмент проєктів та процесів»,
Бізнес Школа КРОК,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
ORCID <https://orcid.org/0009-0002-8967-4919>
LavrukMM@krok.edu.ua

РИЗИКИ ТА АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ: ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ В БІЗНЕСІ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК

Mykola LAVRUK,
Master's student of the program "Project and Process Management"
KROK Business School,
KROK University,
ORCID <https://orcid.org/0009-0002-8967-4919>
LavrukMM@krok.edu.ua

RISKS AND ANTI-CRISIS MANAGEMENT: INNOVATIVE APPROACHES IN BUSINESS AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Актуальність проблематики посилюється в українському контексті, де повномасштабне вторгнення з 2022 року сформувало унікальний спектр викликів для підприємницької сфери.

Проблематика ризиків та антикризового управління в бізнесі корениться в невідповідності підходів в управлінні та відповідності реагування в реальному часі, таким як ринкова волатильність, кібернетичні загрози та геополітичні колізії.

В українському контексті проблема загострюється через воєнні дії: 40% підприємств зазнали збитків, але 60% адаптувалися шляхом диверсифікації (OECD, 2025). Логістичні дисфункції, інфляційні процеси (від 26% у 2022 до 5% у 2024) та фізичні загрози ускладнюють операційну діяльність, як ілюструє дослідження щодо іноземного бізнесу в Україні (Kostruba, 2024).

Аналіз демонструє, що інноваційні методології в антикризовому управлінні гармонійно поєднують ризики зі сталим розвитком, посилюючи організаційну ефективність. На глобальному рівні ринок управління ризиками демонструє динамічний приріст з \$15.4 млрд у 2024 до \$51.97 млрд до 2033 року (CAGR 14.6%), з акцентом на проактивні стратегії (Aslan Patov, 2025). Модель Gonzalez-Herrero and Pratt (профілактика, реакція, відновлення, навчання) ефективно застосовувалася в кризах, подібних до COVID-19, зменшуючи втрати на 50%. У 2025 році 70% компаній інтегрують штучний інтелект для прогнозування ризиків, скорочуючи час реакції на 30-50% (Aslan Patov, 2025).

У бізнес-контексті інновації охоплюють agile-методології та колаборативні моделі: розробка планів на випадок економічних спадів посилює резистентність (Aslan Patov, 2025). Для сталого розвитку ERM Trends Report підкреслює структуровану оцінку ризиків з інтеграцією ESG, що знижує вразливість на 20% (Aslan Patov, 2025). FIS Global акцентує на

трендах 2025 року: штучний інтелект для фінансових, операційних та кліматичних ризиків (Aslan Patov, 2025)..

Український бізнес під час воєнних дій проявив адаптивність: з 2022 року зареєстровано 700 тис. нових підприємств, переважно в ІТ та регіональних кластерах (OECD, 2025). За McKinsey, 80% бізнес-структур релокували операції, а ІТ-сектор зріс на 8% у 2023-2024 роках (OECD, 2025). Компанія Nova Poshta імплементувала дрони для логістики, досягнувши приросту на 15% (OECD, 2025). Енергетичний сектор зазнав втрат у \$12 млрд, але впровадження зеленої енергетики зросло на 20% (OECD, 2025). Децентралізація прийняття рішень підвищила ефективність на 40%, а інтеграція ESG зменшила плинність кадрів на 40% (OECD, 2025). Глобальні корпорації можуть запозичити український досвід для посилення власної резистентності.

Для ілюстрації ефективності інноваційного антикризового управління представлена табл.1 та табл.2 з ключовими метриками, що стосуються глобального та українського контекстів.

Таблиця 1.

Метрики глобальної ефективності інновацій у кризовому менеджменті

Інноваційний підхід	Ефективність (метрика)	Джерело
Віртуальні центри кризового управління	+45% ефективності управління, -30% помилок координації	Aslan Patov, 2025
АІ для прогнозування криз	+35% ефективності відповіді, +20% задоволеності клієнтів	Aslan Patov, 2025
Чатботи для кризової комунікації	-60% часу відповіді, -20% навантаження на кол-центри	Aslan Patov, 2025
Симуляції криз	+30% швидкості відповіді, +25% підготовленості	Aslan Patov, 2025
Хмарні платформи	+50% ефективності комунікації, +30% безпеки даних	Aslan Patov, 2025
Організаційна резистентність	97% лідерів вважають критичною, але лише 47% вважають свою компанію резистентною	Indwes.edu, 2025
Плани кризової комунікації	70% компаній не мають плану, 29% без персоналу для планування	Medill.northwestern.edu, 2025

Джерело: створено автором на основі відкритих даних

Таблиця 2.

Метрики інновацій у кризовому управлінні в українському контексті

Метрика	Значення	Джерело
Зниження ВВП у перший рік війни	-29%	Tirr.sggw.edu.pl, 2025

Підприємства, що припинили діяльність	31.7%	Tirr.sggw.edu.pl, 2025
Зниження доходів підприємств, що продовжили роботу	-31.2%	Tirr.sggw.edu.pl, 2025
Відновлення операцій до жовтня 2023	91%	Tirr.sggw.edu.pl, 2025
Користувачі Diia (цифрова трансформація)	22 млн (з 14.6 млн у 2022)	Gulsanna Mamediiieva, 2025
Цифрові послуги в Diia	140+	Gulsanna Mamediiieva, 2025
Фірми в Diia.City	1560+	Gulsanna Mamediiieva, 2025
Інновації в SME (ЄС, але з фокусом на кризи)	82.7% покращили процеси, 62.8% придбали нове обладнання	Nataliia Verniuk, Vitalii Rybchak and Vadim Dekarchuk, 2024

Джерело: створено автором на основі відкритих даних

Узагальнюючи проведене мною дослідження, ризики та антикризове управління виступають каталізатором інновацій і сталого розвитку в бізнес-сфері. Глобальні моделі ілюструють, що проактивні стратегії з використанням штучного інтелекту та ESG-принципів зменшують втрати на 20-50%, сприяючи динамічному зростанню. В українському контексті воєнний конфлікт стимулював адаптивні трансформації, конвертуючи кризи в можливості для економічного відновлення. Перспективи розвитку вимагають інтеграції ризик-менеджменту в стратегічний наратив, з акцентом на людський капітал, технологічні інновації та екологічну стійкість для трансформації бізнесу. Рекомендується імплементувати agile-інновації та ESG-стратегії для досягнення цілей сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. OECD Economic Surveys: Ukraine 2025 (2025) «OECD», available at:https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en.html, (Accessed 31 August 2025).
2. Anatoliy Kostruba (2025) «Managing foreign business in Ukraine in the context of war», ScienceDirect, available at:<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S000768132400003X>, (Accessed 31 August 2025).
3. Aslan Patov (2025) «Customer Experience (CX) and Crisis Management» «Renascence.io», available at:<https://www.renascence.io/journal/customer-experience-cx-and-crisis-management-25-best-practices-for-2025>, (Accessed 31 August 2025).
4. Building Organizational Resilience (2025) «Indwes.edu», available at:<https://www.indwes.edu/articles/2025/05/building-organizational-resilience>, (Accessed 31 August 2025).
5. PR Crisis Management : Protecting Your Brand's Reputation (2025) «Medill.northwestern.edu», available at: <https://imcprofessional.medill.northwestern.edu/blog/pr-crisis-management>, (Accessed 31 August 2025).
6. Gulsanna Mamediiieva (2025) «Ukraine's Digital Transformation: Innovation for Resilience», «Hks.harvard.edu», available at:

<https://www.hks.harvard.edu/centers/cid/voices/ukraines-digital-transformation-innovation-resilience>, (Accessed 31 August 2025).

7. Mykyta Artemchuk, Halyna Rachynska, Hennadii Mazur, Iryna Kyrchata and Maryna Ksenofontova (2024) «INNOVATIVE STRATEGIES IN RISK MANAGEMENT AND CRISIS RESPONSE IN BUSINESS», Fkd.net.ua , available at: <https://www.fkd.net.ua/index.php/fkd/article/download/4412/4169/24406>

8. Nataliia Verniuk, Vitalii Rybchak and Vadim Dekarchuk (2025) «Assessment of potential opportunities for implementing innovative business management methods as an anti-crisis management tool», TIRR.sggw.edu.pl, available at: <https://tirr.sggw.edu.pl/article/download/10610/9094/19056>